

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

Vtrum peccatum originale ab Adam deriuetur in omnes qui seminaliter ab ipso procedunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

veritate in omnib. virtutib. moralibus: sed solum in his quae sunt circa passiones, quae sunt irrationabili-
partium. Iustitia autem non est circa passiones: sed circa operationes, ut dicitur in 5. Ethic. unde iustitia non est in irascibili & concupiscibili: sed in voluntate. Et sic quatuor virtutes principales sunt in quatuor potentijs, quae sunt susceptivae virtutis: prudentia quidem in ratione, iustitia in voluntate, temperantia in concupiscibili, fortitudo in irascibili.

AD QUINTVM dicendum, quod peruersum regimen rationis non habet rationem culpae: nisi in quantum est voluntarium. Et ita etiam ratio habet a voluntate, quod possit esse subiectum peccati.

AD SEXTVM dicendum, quod carentia visionis diuinae est poena in hoc, quod repugnat voluntati: hoc enim est de ratione poenae, ut supra dictum est. Et sic in quantum est poena, pertinet ad voluntatem.

ARTICVLVS VI.

Utrum peccatum originale ab Adam deriuetur in omnes, qui seminaliter ab ipso procedunt.

Sexto quaeritur, utrum peccatum originale ab Adam deriuetur in omnes, qui seminaliter ab ipso procedunt. Et videtur quod non. Mors enim est poena originalis peccati: sed quidam in sine matris, qui reperitur viui, Domino veniente ad iudicium, non moriuntur, ut dicit Hierony. ad Marcellum. ergo non nascuntur cum peccato originali. Sed dicendum, quod in hoc opinio Hierony. non tenebatur ab omnibus. Et sic ratio non ex necessitate concludit.

¶ 1. Sed contra, id quod ex necessitate sequitur ex opinabili, non est erroneum neque contra fidem: sicut ex contingenti, quauis falso, non sequitur impossibile: sed homines aliquos ex Adā genitos non mori est opinabile, ut & aliquos sine originali nasci, quod ex hoc sequitur, non est erroneum.

¶ 3. Præter. Sicut Aug. dicit in Enchirid. tribus primis petitionibus orationis Dominicae possuntur aeterna, reliquis quatuor temporalia: sed inter alias quatuor petitur dimissio peccatorum vel debitorum, quorum vnum est necessitas generandi cum originali peccato. Cum ergo inconueniens sit dicere, quod oratio totius ecclesiae non exaudiat, videtur quod aliqui in hac temporalis vita, generare potuerunt filios sine originali peccato.

¶ 4. Præter. nullus potest ab aliquo accipere, quod non est in eo: sed in baptizato non est peccatum originale. tollitur enim per baptismum. ergo nullus a patre baptizato nascens contrahit originale peccatum.

¶ 5. Præter. Apost. dicit Rom. 11. Si radix sancta, & rami. Et Dominus dicit Matth. 7. Quod arbor bona fructus bonus facit. Si ergo pater est sanctus & bonus, non generat filium peccato originali infectum.

¶ 6. Præter. Sicut oppositum in opposito, & propositum in proposito: sed peccator generat peccatorem, ergo generat infectum originali peccato.

¶ 7. Præter. Apostolus dicit ad Rom. 5. Non sicut delictum Adæ, ita & donum Christi: sed donum Christi est multo potentius: sed peccatum transfusum ab Adam in aliquem, ab eo propagatur in filium. ergo & donum Christi per baptismum ab aliquo deriuatum, ab eo transfertur in filium. Et sic filij baptizatorum sine peccato originali nascuntur.

¶ 8. Præter. Aug. dicit in lib. de Baptismo paruulorū. Non plus nocuit transgressio primi preuaricatoris,

quam valuit incarnatio seu redemptio Saluatoris non valet omnibus hominibus. ergo nec transgressio Adæ nocet omnibus hominibus. Et sic non omnes qui ex Adam descendunt generant, contrahunt ab eo originale peccatum.

¶ 9. Præter. Corrupto inferiori non corrumpitur superior. Non. n. sequitur si non sit homo, quod non sit animal, sed econuerso: sed natura humana est superior ad quamcumque personam humanam naturam.

¶ 10. Præter. Per baptismum aut tollitur corruptio naturae, aut non. Si tollitur, non ergo per actum naturae transfunditur peccatum originale in prolem: si autem non tollitur, & qualiter se habet illa corruptio ad animam generantis, & ad animam proli generatae. Sic ergo animam generantis non inficit culpa originalis: neque anima proli generatae culpa inficitur originali.

¶ 11. Præter. Ansel. dicit in libro de Conceptu uirginali, quod peccatum non est magis in femine quam in spūto: sed nihil potest conferri alteri quod non habeat. ergo generatio quae fit ex femine Adæ, non potest fat peccatum originale in prole.

¶ 12. Præter. Aug. dicit in lib. de Perfectione Iulianae. Quod ex necessitate naturae fit, culpa caret: sed ne quod causat ex femine in prole, causatur ex necessitate naturae: ergo culpa caret. Non ergo quod ex Adam seminaliter generantur, peccatum originale contrahunt.

¶ 13. Præter. Semē est quoddam corpus: sed actio corporis non est in momento, sed in tempore. Anima autem per culpam inficitur in momento. non ergo talis infectio causatur ex femine.

¶ 14. Præter. Phil. dicit in 1. 5. de Animalibus, quod semē est superfluum alimentum, & sic semen ex quo animal generatur, non fuit in Adam: sed peccatum originale contrahitur ab aliquibus secundum quod Adam peccauerunt, ut Apostolus dicit Rom. 5. ergo per seminalem generationem, peccatum originale deriuatur ab Adam in omnes homines.

¶ 15. Præter. Agens proximum plus imprimat in motu. Cuius signum est quod agens proximum generat simile in specie, non autem agens remotum: licet motus generatus est similis in specie homini generati non autem soli: sed infectio naturae sicut fuit in Adam, ita etiam est in proximo parente. ergo non debet dici quod illi, qui nunc generantur contra haec, non potest originale ab Adam: sed a proximis parentibus.

¶ 16. Præter. Aug. dicit in lib. de Nup. & de concupiscentia quod peccatum transfunditur in prolem non per pagum, sed libidinem: sicut si generatio esset sine libidine, quod peccatum non duceret in prolem: sed generatio sine libidine & concupiscentia non facit diuersam dispositionem in femine: nisi maiorē & minorē intensiōem caloris. Cui n. femina quoddam corpus elementatum, diuersa dispositione in agēdo reducit ad qualitates actiuae elementum.

¶ 17. Præter. Charitas libidinem dimminuit: charitas potest augeri infinitum. Cui ergo libido non sit in infinitum, quod libido possit totaliter tolli per charitatem, & sic non est necessarium, quod oēs cū originali peccato nascantur.

¶ 18. Præter. Libido vel pertinet ad inordinationem sensus, vel ad improbam voluntatem: sed neutrum inuenitur in iustis generantibus. ergo illi qui ab eis generantur, non contrahunt originale peccatum.

Lib. 5. ca. 1. & 2. to. 5.

q. 1. de malo art. 4. & 5.

Enchir. cap. 215. to. 3.

¶ 19 Præ. Sicut bonū est diffusivum, vt dicit Dion. ita malum est restrictivum: sed bonum Adæ, puta pœnitentia eius non diffunditur in omnes. ergo multo minus malum ipsius.

¶ 20 Præ. Peccatum ex Adam traducitur in alios, in quantum in Adam peccauerunt: sed Adam peccauit comedendo vetitum pomum, non autem potest dici quod omnes comederint vetitum pomū Adam comedente. ergo neque quod peccauerunt eo peccante, & sic peccatum originale non transit ab Adam in omnes homines.

SED CONTRA est, quod Apostolus dicit Rom. 5. Per vnum hominem peccatum in hunc mundum intravit, & per peccatum mors: & ita mors in omnes transit in quo omnes peccauerunt.

¶ 2 Præ. Aug. dicit in libro de Fide ad Petrū, quod sicut non potest esse in hominibus sine libidine cōcubitus: ita non potest esse sine peccato conceptus.

RESPON. Dicendum, qd erroneum est dicere, qd aliqui seminaliter ab Adam deriuentur absq; originali peccato: sic enim aliqui homines essent, qui nō indigerent redemptione facta per Christum. Vnde simpliciter concedendum est, qd omnes qui seminaliter ab Adam propagantur, p̄m originale contrahunt mox in ipsa sua animatione, quod ex his q̄ supra dicta sunt potest esse manifestum. Dicitur enim est supra, qd peccatum originale hoc modo comparatur ad totam humanā naturā ex Adam propagatam: sicut p̄m actuale cōparatur ad vnam personam hominis singularem, ac si oēs homines in quantum ab Adam deriuantur, sint vnus homo, cuius diuersa membra sunt diuersæ personæ. Manifestum est autem, qd peccatum actuale primo inuenitur in aliquo principio, sicut in volūtate, quæ primo est susceptiua peccati, vt supra dictum est, & ab ea deriuatur in alias potentias animæ, & etiam in membra corporis secundum quod mouentur a voluntate. sic enim actus sunt voluntarij, qui exiguntur ad rōnem peccati. Sic ergo & peccatum originale primo cōsiderandum est in Adā, vt in quodā principio, a quo deriuatur ad omnes qui ab eo mouentur. Sicut autē mouentur partes vnus hominis per imperiū volūtatis: ita mouetur filius a patre per vim generatiuā. vnde Phil. dicit in 2. Phyl. quod pater est causā filij vt mouens. Et in libro de Generatione animalium dicitur, qd in semine est quædam motio ab anima patris, quæ mouet materiam ad formam cōcepti. Sic ergo huiusmodi motio quæ est per originem a primo parente, deriuatur in omnes qui seminaliter ab eo procedunt: vnde omnes qui seminaliter ab eo procedunt, cōtrahunt ab eo originale peccatum.

AD PRIMUM ergo dicendum, qd Hier. non ponit hoc asserendo: sed secundum opinionem quorundam, vt patet in epistola quam scribit ad Mineruiū de resurrectione carnis, in qua circa hoc plures opinioniones ponit: inter quas recitat quosdam fuisse opinatos, qd illi qui in aduentu Domini viui inueniuntur, numquam morientur, propter illud quod Apost. dicit. 1. ad Thesal. 4. ex persona eorū loquens, Nos qui viuimus simul rapiemur in nubibus obuiā Christo in aera. Quod alij exponūt, non quod non moriantur: sed quod parum in morte durabunt, statim resurgentes. Et hoc communis tenetur.

AD SECUNDUM dicendum, qd dicitur, qd illi qui viui reperientur in aduentu Domini, numquā moriātur, non sequitur ex necessitate qd peccatum originale non contraxerint. p̄na enim p̄pria originalis peccati est necessitas moriendi, secundum illud Apost. Rom. 8. Corpus quidē mortuum est propter peccatum id est necessitati mortis additum, vt Aug. exponit. potest autem cōtingere qd aliqui necessitatem moriendi habeant, qui tamen nunquā morientur, diuina virtute mortem prohibente: sicut potest cōtingere, quod graue generatum, deorsum non feratur propter aliquod impediens.

AD TERTIUM dicendum, qd hoc debitum generādi cū originali peccato in hac vita dimittitur, nō quantum ad hoc qd aliqui generet sine peccato: sed quantum ad hoc qd aliqui cū peccato nati peccato mundantur virtute Christi. Nam per debita intelliguntur peccata, vt dicit Aug. in lib. de Sermone Dom. 1. mōte.

AD QUARTUM dicendum qd peccatum originale opponitur iustitiæ originali, per quā superior pars animæ, & Deo cōiungatur & inferiorib. viribus imperatur, & etiam corpus absq; corruptione poterat conseruare. Per baptismū ergo tollit peccatū originale, quantum ad hoc, qd datur gratia per quam superior pars animæ Deo coniungitur. Non autem datur animæ virtus per quam possit conseruare corpus absq; corruptione, aut per quā possit superior pars conseruare inferiores absq; omni rebellionē: vnde manet post baptismū & necessitas moriendi & concupiscentia, quæ est materiale in originali peccato. Et sic quantum ad superiorē partē a se participat nouitatem Christi: sed quantum ad inferiores a se vires, & et ipsum corpus, remanet adhuc vetustas q̄ est ex Adam. Manifestum est autē, qd homo baptizatus nō generat s̄m superiorē partem animæ, sed secundū inferiores, & secundum corpus. Et ideo homo baptizatus non transfundit in prolem nouitatem Christi, sed vetustatem Adæ. Et propter hoc licet ipse nō habeat peccatum originale, in quantum est culpa: transfundit tamen peccatum originale in prolem. Et per hoc patet solutio ad quintum.

AD SEXTUM dicendum, qd modus ille arguendi tenet quantum ad id, quod conuenit opposito, in quantum est oppositū: non autē quantum ad id quod est cōe utrique oppositorum. Sequitur enim, si nigrum cōgregat visum, qd album disgregat: non autē sequitur qd album sit inuisibile, si nigrum est inuisibile, quia hoc conuenit ei secundum colorem qui est genus vtriusq;: vetustas autē Adæ, quantum ad inferiores vires, & ad ipsum corpus, est cōis & iusto & peccatori, & s̄m hoc peccator generat peccatorem, unde nō sequit qd iustus generet prolem sine peccato.

AD SEPTIMUM dicendum, qd donum Christi est potētius quā delictum Adæ, quia restituit homines in altiorē statum quā Adam ante peccatum habuit, scilicet statū gloriæ, qui est absque periculo peccandi: sed hoc oportet qd agatur per conformitatem ad Christū, vt effectus sit similis causæ. Sic enim Christus assumpsit vetustatem p̄næ, vt per mortē nos a morte redimeret, & sic resurgendo vitā repararet: ita quod homines p̄ Christum, primo quidē Christo conformantur per gratiā manente vetustate p̄nali, ut tandē resurgentes transferantur in gloriā. Et ex hac p̄nalitate, quæ remanet in baptizatis quantum ad inferiores vires, traducit originale peccatū. Nec est inconueniēs, qd p̄na sit causā culpæ: quia vires inferiores nō sunt susceptiue culpæ, nisi in quantum possunt moueri a superiorib. Et ideo remota culpa a superiori parte animæ, nō remanet ratio culpæ in inferiorib. actū: sed virtute, in quantum sunt generationis humanæ principium.

AD TERTIUM dicendum, qd hoc debitum generādi cū originali peccato in hac vita dimittitur, nō quantum ad hoc qd aliqui generet sine peccato: sed quantum ad hoc qd aliqui cū peccato nati peccato mundantur virtute Christi. Nam per debita intelliguntur peccata, vt dicit Aug. in lib. de Sermone Dom. 1. mōte.

AD QUARTUM dicendum qd peccatum originale opponitur iustitiæ originali, per quā superior pars animæ, & Deo cōiungatur & inferiorib. viribus imperatur, & etiam corpus absq; corruptione poterat conseruare. Per baptismū ergo tollit peccatū originale, quantum ad hoc, qd datur gratia per quam superior pars animæ Deo coniungitur. Non autem datur animæ virtus per quam possit conseruare corpus absq; corruptione, aut per quā possit superior pars conseruare inferiores absq; omni rebellionē: vnde manet post baptismū & necessitas moriendi & concupiscentia, quæ est materiale in originali peccato. Et sic quantum ad superiorē partē a se participat nouitatem Christi: sed quantum ad inferiores a se vires, & et ipsum corpus, remanet adhuc vetustas q̄ est ex Adam. Manifestum est autē, qd homo baptizatus nō generat s̄m superiorē partem animæ, sed secundū inferiores, & secundum corpus. Et ideo homo baptizatus non transfundit in prolem nouitatem Christi, sed vetustatem Adæ. Et propter hoc licet ipse nō habeat peccatum originale, in quantum est culpa: transfundit tamen peccatum originale in prolem. Et per hoc patet solutio ad quintum.

AD SEXTUM dicendum, qd modus ille arguendi tenet quantum ad id, quod conuenit opposito, in quantum est oppositū: non autē quantum ad id quod est cōe utrique oppositorum. Sequitur enim, si nigrum cōgregat visum, qd album disgregat: non autē sequitur qd album sit inuisibile, si nigrum est inuisibile, quia hoc conuenit ei secundum colorem qui est genus vtriusq;: vetustas autē Adæ, quantum ad inferiores vires, & ad ipsum corpus, est cōis & iusto & peccatori, & s̄m hoc peccator generat peccatorem, unde nō sequit qd iustus generet prolem sine peccato.

AD SEPTIMUM dicendum, qd donum Christi est potētius quā delictum Adæ, quia restituit homines in altiorē statum quā Adam ante peccatum habuit, scilicet statū gloriæ, qui est absque periculo peccandi: sed hoc oportet qd agatur per conformitatem ad Christū, vt effectus sit similis causæ. Sic enim Christus assumpsit vetustatem p̄næ, ut per mortē nos a morte redimeret, & sic resurgendo vitā repararet: ita quod homines p̄ Christum, primo quidē Christo conformantur per gratiā manente vetustate p̄nali, ut tandē resurgentes transferantur in gloriā. Et ex hac p̄nalitate, quæ remanet in baptizatis quantum ad inferiores vires, traducit originale peccatū. Nec est inconueniēs, qd p̄na sit causā culpæ: quia vires inferiores nō sunt susceptiue culpæ, nisi in quantum possunt moueri a superiorib. Et ideo remota culpa a superiori parte animæ, nō remanet ratio culpæ in inferiorib. actū: sed virtute, in quantum sunt generationis humanæ principium.

AD TERTIUM dicendum, qd hoc debitum generādi cū originali peccato in hac vita dimittitur, nō quantum ad hoc qd aliqui generet sine peccato: sed quantum ad hoc qd aliqui cū peccato nati peccato mundantur virtute Christi. Nam per debita intelliguntur peccata, vt dicit Aug. in lib. de Sermone Dom. 1. mōte.

AD QUARTUM dicendum qd peccatum originale opponitur iustitiæ originali, per quā superior pars animæ, & Deo cōiungatur & inferiorib. viribus imperatur, & etiam corpus absq; corruptione poterat conseruare. Per baptismū ergo tollit peccatū originale, quantum ad hoc, qd datur gratia per quam superior pars animæ Deo coniungitur. Non autem datur animæ virtus per quam possit conseruare corpus absq; corruptione, aut per quā possit superior pars conseruare inferiores absq; omni rebellionē: vnde manet post baptismū & necessitas moriendi & concupiscentia, quæ est materiale in originali peccato. Et sic quantum ad superiorē partē a se participat nouitatem Christi: sed quantum ad inferiores a se vires, & et ipsum corpus, remanet adhuc vetustas q̄ est ex Adam. Manifestum est autē, qd homo baptizatus nō generat s̄m superiorē partem animæ, sed secundū inferiores, & secundum corpus. Et ideo homo baptizatus non transfundit in prolem nouitatem Christi, sed vetustatem Adæ. Et propter hoc licet ipse nō habeat peccatum originale, in quantum est culpa: transfundit tamen peccatum originale in prolem. Et per hoc patet solutio ad quintum.

AD SEXTUM dicendum, qd modus ille arguendi tenet quantum ad id, quod conuenit opposito, in quantum est oppositū: non autē quantum ad id quod est cōe utrique oppositorum. Sequitur enim, si nigrum cōgregat visum, qd album disgregat: non autē sequitur qd album sit inuisibile, si nigrum est inuisibile, quia hoc conuenit ei secundum colorem qui est genus vtriusq;: vetustas autē Adæ, quantum ad inferiores vires, & ad ipsum corpus, est cōis & iusto & peccatori, & s̄m hoc peccator generat peccatorem, unde nō sequit qd iustus generet prolem sine peccato.

AD SEPTIMUM dicendum, qd donum Christi est potētius quā delictum Adæ, quia restituit homines in altiorē statum quā Adam ante peccatum habuit, scilicet statū gloriæ, qui est absque periculo peccandi: sed hoc oportet qd agatur per conformitatem ad Christū, vt effectus sit similis causæ. Sic enim Christus assumpsit vetustatem p̄næ, ut per mortē nos a morte redimeret, & sic resurgendo vitā repararet: ita quod homines p̄ Christum, primo quidē Christo conformantur per gratiā manente vetustate p̄nali, ut tandē resurgentes transferantur in gloriā. Et ex hac p̄nalitate, quæ remanet in baptizatis quantum ad inferiores vires, traducit originale peccatū. Nec est inconueniēs, qd p̄na sit causā culpæ: quia vires inferiores nō sunt susceptiue culpæ, nisi in quantum possunt moueri a superiorib. Et ideo remota culpa a superiori parte animæ, nō remanet ratio culpæ in inferiorib. actū: sed virtute, in quantum sunt generationis humanæ principium.

AD OCTAVVM dicendū, q̄ sicut peccatū Adā no-
cet oībus, q̄ carnaliter nascunt̄ ex ipso: ita redēptio
Christi valet oībus, qui spiritualiter ex eo nascunt̄.

AD NONVM dicendū, q̄ natura absolute accepta
in plus est quā persona: sed natura in persona consi-
derata includitur infra fines personę, & p̄ hunc mo-
dum persona p̄t inficere naturā. Et quia a persona
primi parentis personę omnes quę ab eo seminali-
ter propagant̄, naturam humanam accipiunt: ideo
talis corruptio naturę deriuatur ad omnes, sicut si
aqua corrumperetur in fonte, corruptio deueniret
ad totum riuum deriuatum ex fonte.

AD X. dicendum, quōd in anima parēris baptiza-
ti est aliquid resistens corruptioni originalis pecca-
ti, scilicet sacramentum Christi: quod quidem impe-
dimentum non est animę genitę. Vel dicen-
dum, q̄ infectio naturę non transit ad animam, nisi
per actū generationis, quę est actus naturę. Et ideo
non transit in animam generantis, sed in animā ge-
nerati qui est terminus generationis.

AD XI. dicendum, quōd peccatum non est actū
in semine: sed virtute, in quātum est principium ge-
nerationis humanę, vt supra dictum est.

Art. i. huius
qu.
In corp. art.

AD XII. dicendum, q̄ defectus originalis nō hēt
rationem culpę ex hoc, q̄ ex necessitate trahitur
per feminalem generationem: sed ex hoc q̄ natura
est infecta infectione, quę reputatur voluntaria pro-
pter sui principium, vt supra dictum est.

In corp. art.
& art. 1.

AD XIII. dicendum, q̄ semen hoc mō agit ad in-
fectionem animę, sicut agit ad completionem hu-
manę naturę. Sicut ergo actio seminis est in tēpo-
re, sed nō completio naturę humanę est in instanti
per aduentū vltimę formę: ita & infectio peccati
originalis in instanti causatur a primo parente, quā-
uis actio seminis non sit in instanti.

Loco citato
in argu.

AD XIV. dicendum, q̄ aliqui crediderunt, q̄ pec-
catum originale a primo parente non posset tradu-
ci in posteros: nisi omnes homines materialiter fue-
rint in Adam. Et ideo ponunt, quōd semen non est
superfluum alimētū, sed traducitur ab ipso Adam:
sed hoc non potest esse, quia sic semen esset aliquid
resolutum de substantia generantis. Quod autem
resoluitur de substantia alicuius, recedit natura ip-
sius, & est in via corruptionis. vnde non potest esse
principiū generationis in eadem natura. Et ex hoc
Philoso. concludit, quōd semen non est aliquid re-
solutum de substantia, sed superfluum alimentū: per
hoc autem non excluditur, quin peccatum origina-
le contrahatur a primo parente. Conditio enim ge-
nerati magis depēdet ab agente, quod disponit ma-
teriam, & dat formam, quā a materia quę a pri-
ori dispositione recedens, & formam priorem amit-
tens, nouam dispositionem & formam recipit ab
agente. vnde non refert quantum ad contractionē
originalis peccati, vnde quę materia humani cor-
poris venerit: sed a quo agente in speciem naturę
humanę fuerit commutata.

AD XV. dicendum, quōd agens propinquum &
remotū possunt distingui dupliciter, vno modo per
se: alio modo per accidens. Per accidēs quidē sicut
cū remotio & distantia attenditur tantum secundū
locū, vel secundum tempus, vel secundum aliquid
huiusmodi accidentale causā, in quantū est causa.
Et sic verum est, q̄ agens propinquum magis impri-
mit in effectū, quā agens remotum. Sicut ignis p̄-
pinquus magis calefacit, quā ignis remotus, &
malum propinquum secundum tēpus magis mo-

net animam quā remotum. Per se autem distin-
guuntur agens propinquum & remotum, scilicet
dum naturale ordinem causarū in causando. Et
hoc modo agens remotum plus influit in effectū,
quā agens propinquum. Dicitur enim in libro
Causis, q̄ omnis causā primaria plus est influit
per suum causatum quā causa secunda: quia ca-
sā secunda nō agit nisi ex virtute causę primę, quę
aut effectus recipit interdum speciem agentis pro-
pinqui, & non agentis remoti, non est proprie-
secundum in fluentiā q̄ fit ab agente remoto, sed pro-
pter defectum materię quę non potest recipere
excellentem formam: vnde si materia sit susceptiua
formę principalis agentis, recipiet eā magis quā
formam agentis propinqui, sicut domus magis re-
cipit formam artis quam forma instrumenti. Ergo
ergo vetustas originalis peccati inuenitur in om-
nibus secundum quōd sunt moti a primo parente,
vt supra dictum est: ideo nullus transmittit peccatum
originale, nisi prout generat in virtute primi agen-
tis. Et propter hoc magis dicitur cōtrahi ab Adam
quā a proximo parente.

AD XVI. dicendum, q̄ libido nominat̄ in ordi-
nem concupiscentiam actuale. Dicitur est autem
supra, q̄ materiale in originali peccato est cōtra-
scientia habitualis, quę prouenit ex hoc, q̄ ratio
habet virtutem totaliter inferiores vires retrahē-
di. Sic ergo libido actualis q̄ est in coitu, est signū
cōcupiscentię habitualis, q̄ materialiter se habet
originali peccato. Causa autem q̄ aliquis transmi-
tat originale peccatū in prolem, est id quod remanet
in eo de peccato originali, etiā post baptis-
mū, vt dictū est, scilicet concupiscentia vel fomē. Sic
pater q̄ libido actualis non est causa, q̄ transmittit
originalē peccatum: sed signū causę. vnde si
raculose fieret, vt actualis libido totaliter remou-
eretur coitu manente: tamē nihilominus proles
heret peccatum originale. vnde August. cum dicit
quōd libido transmittit peccatum, posuit signū
pro signato. Obiectio autem procedebat de libidine
actuali, ad quam quidem cooperatur calor
intērior, non tamen tota causa est ex calore
principalior causa est ex virtute talis animę q̄ pri-
cipaliter operatur in semine, vt dicit Philoso.

AD XVII. dicendum, q̄ charitas dimittit
libidinē, in quantum concupiscentibus obedi-
tioni, non autē sic obedit in statu naturę corrup-
tę, quin aliquid de motu proprio retineat, etiā pro-
pter ordinem rationis. Et ideo omnino non tollit
libido, quantumcumque charitas viā augetur.
AD XVIII. dicendum, quōd in actū generationis
etiam in iustis, est actualis libido dum concupis-
centia immoderate in delectabile carnis tendit,
libertas etiam. Et si contra rationem nihil facere
velit, tamen ordinem rationis actualis non augetur
propter vehementiam passionis.

AD XIX. dicendum, quōd principium pec-
ti est ex nobis, principium autē boni mentionē
ex Deo: vnde in Adam fuit aliquid bonum quod
potuit omnibus communicari, scilicet originale
iustitia, quam tamen a Deo habuit: sed malum quod
in alios transmittit, habuit ex seipso, vt potius
posuit quōd Deus fuisse transfusor boni: bonum
tem est transfusor mali. Bonum autem peccatum
ipsum non est transfusum ad alios, quia eius princi-
pium fuit gratia personaliter illi homini data.

AD XX. dicendum, q̄ comedere significat
personalem

personalem: sed peccare potest prinere ad personā & ad naturam. Et ideo illi qui recipiunt naturā humanam ab Adam, dicuntur in Adam peccasse: nō autem dicuntur in Adam comedisse.

ARTICVLVS VII.

Vtrum illi qui nascuntur materialiter tantum de Adam, peccatum originale contrahant.

SEPTIMO queritur, utrum illi qui nascuntur materialiter tantum de Adā, peccatum originale contrahant. Et vñ q̄ sic. Anima enim inficitur peccato originali, propter infectionem carnis cui unitur: sed caro hoīs peccatori est infecta infectione peccati in adū, semē autē in virtute tantū: quia cum careat anima rōnali non est susceptiuum infectionis peccati. Magis ergo cōtrahit maculā originalis peccati homo, qui miraculose formaretur ex carne alicuius habētis peccatū originale, puta ex costa uel pede vel manu, quā si generetur ex semine.

¶ 2 Præt. Gene. 3. dicit quædam Glos. q̄ in lumbis Adā tota posteritas fuit corrupta: quia nō est separata prius in loco uiræ, sed postea in loco exiliū: sed si aliquis hō formaretur de corpore alterius hoīs, puta de manu uel pede, separaretur caro eius in loco sup̄ plūci. ergo cōtraheret corruptionē originalis p̄dī.

¶ 3 Præt. Peccatū originale est peccatū totius naturæ humanæ, ut supra dictū est: sed ille homo q̄ formaretur ex carne alterius hoīs pertineret ad humanā naturā. ergo cōtraheret peccatū originale.

¶ 4 Præt. In generatione hoīs & cuiuslibet animalis, materia corporis ministratur a femina: sed aīa inficitur p̄ infectionē peccati, ex hoc q̄ unitur materiæ corporali. ergo licet Adā nō peccasset, Eua peccante, proles ex utroque nata peccatum originale contraheret, non propter infectionem uirilis seminis: sed propter materiam tantum.

¶ 5 Præt. Mors. & corruptio quælibet. puenit ex necessitate materiæ: sed materia ministratur a matre. ergo si Eua fuisset facta mortalis & passibilis peccato, Adā nō peccante, filii qui nascerentur passibiles & mortales fuissent: sed poena non est sine culpa. ergo peccatum originale contraxissent.

¶ 6 Præt. Damasc. dicit in tertio libro, q̄ spiritus sanctus superuenit uirgini purgans ipsam. Non autē potest dicit q̄ illa purgatio fuerit superflua, quia cum natura creata nihil superfluum operetur, multo minus spiritus sanctus. Si ergo purgatione nō præcedente corpus Christi assumptum fuisset de uirgine, contraxisset nihilominus originale peccatum. Et sic uidetur quod hoc ipsum sufficiat ad contrahendum originale peccatum, quod aliquis materialiter ex Adam carnem accipiat.

SED CONTRA est, quod Aug. dicit. 10. super Gene. ad literam quod Christus non peccauit in Adā neque decimatus fuit in lumbis Abraham, quia non fuit ibi secundum feminalem rationem: sed solum secundum corpulentam substantiam.

RESPON. Dicendum, q̄ huius quæstionis veritas ex præmissis potest accipi. Dictum est enim supra, quod peccatum originale a primo parente deriuatur in posteros, in quantum posteri mouentur a primo parente per originem. Manifestum est autē, q̄ materia nō est mouere: sed moneri. unde qualiter cūque aliquis materialiter præcedit ex Adā, uel ex his qui ab Adā processerunt, nullo modo cōtrahit

ret originale peccatū, nisi seminaliter propagaretur ex eo: sicut nec est peccatum originale cōtraheret, si aliquis homo de nouo formaretur de terra. Non enim refert quantum ad cōditionē hoīs, de qua materia formetur: sed a quo agente formetur, quia ab agente recipit formam & dispositiones, ut dictum est. Materia uero non retinet priorem formam, aut dispositionem: sed nouam acquirit per generationem.

AD PRIMVM ergo dicendum, q̄ si aliquis homo formaretur ex digito, uel carne alterius hoīs, hoc non posset esse nisi carne illa corrupta, & recedente a sua dispositione: quia generatio vnus est corruptio alterius. unde infectio quæ præcessit in carne, non remaneret ad inficiendum animam.

AD SECUNDVM dicendum, q̄ Gl. illa nō est sic intelligēda, q̄ locus exilij sit causa contrahendi originale peccatum, quia si homo post peccatum in Paradiso terrestri remāssisset, transmississet originale peccatum in posteros: sed causa translationis originalis peccati, est corruptio naturæ humanæ in primo parente, locus autem exilij est concomitans ad corruptionem. unde in Glos. illa locus, ponitur quasi concomitans causam, & non quasi causam.

AD TERTIVM dicendum, quod peccatum originale non pertinet ad naturam humanam absolute: sed secundum quod deriuatur ab Adam per viam feminalem, ut dictum est.

AD QUARTVM dicendum, q̄ filij qui nascerentur ex Adam ipso non peccante & Eua peccante, non contraherent: quia originale peccatum cōtrahitur per virtutem mouentem ad naturam humanam, quæ est in femine maris secundum Philoso. Et ideo quāuis Eua primo peccauerit, significanter tamen Apostolus dicit, quod per vnum hominem peccatum in mundum intrauit.

AD QVINTVM dicendum, q̄ aliquibus visum est, q̄ illi qui nascerentur ex Adam non peccante, & Eua peccante, mortales & passibiles essent: propter hoc quod ista consequuntur materiam, quam ministrat mater, & tunc mortalitas & passibilitas non essent defectus pœnales, sed naturales. sed melius dicendum est, q̄ non essent passibiles neque mortales. Si enim Adam non peccasset, transfudisset iustitiam originalem in posteros, ad quam pertinet, quod non solum anima subdatur Deo, sed etiam corpus subdatur animæ, per quod excluditur passibilitas & mortalitas.

AD SEXTVM dicendum, q̄ ex hoc q̄ Christus fuit conceptus ex uirgine sine virili semine, habuit q̄ nō contraheret originale peccatum: præcessit autem purgatio non tanquam ad hoc necessaria, ut sine originali peccato conciperetur, sed quia carnem quam uerbum Dei suscepit, omnis puritas decebat.

ARTICVLVS VIII.

Vtrum peccata proximorum parentum originaliter in posteros transeant.

OCTAVO queritur, utrum peccata proximorum parentum originaliter in posteros transeant. Et vñ q̄ sic. Dauid enim ex legitimo matrimonio natus dicit, Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum, & in peccatis concepit me mater mea. Ex quo vñ q̄ multa sunt originalia peccata vnus hoīs: sed hoc eē nō posset si peccata proximorum parentum originaliter non transirent in posteros, sed solum peccatum primi hoīs. ergo peccata proximorum parentum originaliter transeunt in posteros.

¶ 2 Præt. Sicut natura humana fuit in Adā, ita in singulis

Art. præc.

s. de gener. animalium c. 10.

D. 78.